

VU Research Portal

Geloven leren. Serieus en leuk.

Lanser - van der Velde, A.M.

published in
Ouderlingenblad
2001

document version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Lanser - van der Velde, A. M. (2001). Geloven leren. Serieus en leuk. *Ouderlingenblad*, jrg. 78(nr. 906).

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:
vuresearchportal.ub@vu.nl

Geloven leren, serieus én leuk

In Ouderlingenblad, Maandblad voor pastoraat en gemeenteopbouw, jrg 78, nr 905, 2001, Kok Kampen.

Alma Lanser

“Dat iets serieus ook nog leuk kan zijn!” Dit was het zinnetje (met uitroepteken) dat één van de jongeren neerschreef bij de evaluatie van een serie gespreksbijeenkomsten van 16/17-jarige jongeren en hun ouders. Het kan blijkbaar: serieus bezig zijn met geloof én plezier beleven aan de gesprekken daarover. De opmerkingen van enkele andere jongeren getuigden van soortgelijke ervaringen: “Ik heb er erg veel aan beleefd, zoveel dat ik het niet eens allemaal precies kan zeggen”. “Ik vond het interessant, dus het betekende veel voor me. Bedankt, en dat meen ik echt”. De ouders die meededen, drukten zich wat ernstiger uit: “Mijn vertrouwen in de toekomst is sterk toegenomen” en “Het gaf me een warm gevoel, ouders en kinderen samen te zien. Het was een samenzijn zoals kerk behoort te zijn”. Als er iets blijkt uit deze reacties is het wel, dat de geloofsgesprekken van mensen van verschillende generaties inspirerende gebeurtenissen kunnen zijn.

Hoe zie jij dat?

De jongeren waar ik mee samenwerkte, vertelden dat zij veel nadachten. Dat vonden zij het grootste verschil met toen zij een paar jaar jonger waren. Zij denken na over de relaties met hun vrienden en met hun ouders. De moeilijke dingen van het bestaan, zoals dood en discriminatie, gaan niet aan hen voorbij. In het leven van alledag vinden de jongeren het soms lastig om te weten wat goed is om te doen. Zij denken zeker ook na over hun geloof, over hoe je God ziet en over bidden. Hun ouders weten vaak niet dat de jongeren zo serieus in het leven staan, want zo gemakkelijk praat je er toch niet over. Als het thuis ter sprake komt, is het meestal toevallig, naar aanleiding van een bepaalde gebeurtenis of omdat je iets op tv. ziet. Binnen de kerkelijke gemeente kun je het tenminste nog eens over geloof hebben. Daar moet je welbewust ruimte voor maken, anders komt het er niet van.

Voor een goed gesprek van jongeren en ouders is het belangrijk, dat alle deelnemers uitgenodigd worden te vertellen hoe zij zélf over het geloof denken. Vooral voor jongeren is dit bevrijdend. We hoeven aan de deelnemers van dit soort gesprekken niet al te veel uit te leggen hoe het geloof volgens ons in elkaar zit. Ieder heeft al eigen ideeën en gedachten. De eigen inbreng is de inzet van het geloofsgesprek. Als de deelnemers de ruimte krijgen te vertellen hoe zij het zien, voelen zij zich gewaardeerd als gelovigen en als gesprekspartners. Dat doet hen groeien als persoon en in het geloof. Waardering voor ieders mening en inzicht stimuleert ouders en jongeren om weer opnieuw over geloof na te denken en in het gesprek van elkaar te leren.

Je hebt elkaar nodig

Misschien zou je van volwassenen verwachten dat zij meer ervaring hebben in het geloofsgesprek. Nu praten volwassenen wel meer en makkelijker dan jongeren, maar het gesprek over je eigen geloof is toch ook niet vanzelfsprekend. Een moeder vertelde zij het 'een beetje eng en toch warm' had gevonden. Onder woorden brengen wat je gelooft, komt heel dichtbij. Je legt een stukje van je ziel bloot en dat voelt kwetsbaar. De uitnodiging te zeggen wat voor jou belangrijk is, bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de geloofsgesprekken. Als je van anderen hoort wat zij beleven, wat voor hen in hun leven telt en hoe zij het geloof zien, zijn daar altijd gedachtes bij waar je zelf weer mee verder kunt.

Niemand heeft een kant en klaar geloof. Zowel ouders als jongeren hebben hun eigen ervaringen. Levenservaringen zijn van invloed op hetgeen je gelooft. Daardoor ziet ieder ook maar een klein stuk van de grote rijkdom. Het gesprek met een medegelovige laat mij ook een andere kant zien. Door het gesprek krijg ik een beeld van God, dat ik zelf niet had kunnen bedenken, maar mij wel iets over God leert. Juist iemand die anders is dan ik, die anders in het leven staat, en daardoor anders denkt en gelooft, is iemand die mij rijker maakt. Pas samen, met elkaar, wordt de grote breedte en de vele mogelijkheden van het geloofsgoed zichtbaar. En dan blijken volwassenen en jongeren op dit punt niet zo heel veel van elkaar te verschillen. Zij hebben allemaal wat te vertellen en zij hebben allemaal hun vragen. Zo kunnen zij over geloof en geloofsbeleving van elkaar leren.

Ouders en jongeren leren samen geloven

Praten over de zaken die ouders en jongeren bezighouden, is van beide kanten een kwestie van wennen. Jongeren van deze leeftijd veranderen in een snel tempo. Als jongeren zelf gaan nadenken, ontwikkelen ze eigen gedachten en meningen. Juist omdat ze in aanraking komen met de wereld buiten de kring van het gezin, zijn dat zaken waar hun ouders niet altijd alles van weten. Dat betekent dat jongeren gezichtspunten kunnen aandragen, die voor hun ouders verrassend en nieuw zijn.

Voor ouders is het nieuw dat zij wat van hun bezorgdheid moeten loslaten om van hun kant ruimte te scheppen voor de eigen ontwikkeling van hun kind. Maar juist als zij hun kind gaan zien als iemand met een eigen en steeds groeiende persoonlijkheid, wordt het gesprek, ook het gesprek over geloof, steeds interessanter. Als het gesprek eenmaal begonnen is, kunnen de ouders ontdekken dat hun kinderen veel serieuzer in het leven staan dan zij verwachtten. Daardoor neemt het vertrouwen in hun kinderen toe en raken zij steeds meer geïnteresseerd in wat jongeren werkelijk bezig houdt. Dat is het proces waarin ouders ook van hun kinderen kunnen leren. Want juist als mensen verschillend zijn en verschillend denken, kan er iets nieuws ontstaan. De nieuwe gezichtspunten en vragen van jongeren dagen ouders uit nog eens opnieuw na te denken en hun eigen geloof onder woorden te brengen.

Creatieve werkvormen

Creatieve werkvormen kunnen de ruimte scheppen, waarin ieder onder woorden kan brengen wat belangrijk gevonden wordt. Beeldende werkvormen leveren vaak een groter diversiteit aan gedachten en ideeën op dan wanneer er alleen gepraat wordt. Het gebruik

van werkvormen heeft ook het voordeel dat degenen die minder gemakkelijk praten, eerst de tijd krijgen hun gedachten te ordenen. Vooral voor het gesprek van mensen van verschillende generatie is dat belangrijk. Ouders hebben wel eens de neiging om de jongeren voor te zijn. In de aanwijzingen die men voor de gang van zaken geeft, kan ingebouwd worden dat ieder eerst zelf met een vraag bezig is, voordat je met de anderen in gesprek gaat.

Deze creatieve ruimte kwam in onze bijeenkomsten duidelijk naar voren toen we een bibliodrama over Saul, David, Jonatan en Michal speelden. We bogen ons over dit bijbelgedeelte, omdat de jongeren erg bezig waren met 'relaties', zowel met hun vrienden als met hun ouders. Bij de bestudering van de tekst tijdens de voorbereidingen op het spel bleken de ouders een beter overzicht te hebben over de gehele Davidgeschiedenis. Zij vertelden de jongeren wat er al gebeurd was en hoe het uiteindelijk met de diverse personen is afgelopen. De jongeren waren vrijer in hun associaties en legden gemakkelijker de verbinding met hun eigen leven. Ze onderzochten bijvoorbeeld de betekenis van de pijl en boog, het geschenk van Jonatan aan David. Want: "Die heb je in de woestijn wel nodig om te overleven, daar heb je niet op elke hoek een McDonalds". Op deze manier ontdekten de jongeren dat de pijl en boog niet zo maar een geschenk was, maar in dit verhaal symbool stond voor de vriendschap én het leven. Met hun vrije benadering leverden de jongeren nieuwe gezichtspunten voor hun ouders. Het was voor ieder een belangrijke ontdekking dat de personen uit de bijbelverhalen mensen waren zoals wij. Mensen, die met moeite en tekortkomingen hun weg door het leven zochten. Mensen, die hun gedrag en hun relaties door wantrouwen lieten bepalen, zoals Saul. Maar ook mensen die het goede zochten en deden, zoals Jonatan. De deelnemers leerden van hun gezamenlijk onderzoek van het bijbelverhaal, dat relaties goed kunnen zijn als mensen trouw zijn en vertrouwen in elkaar hebben.

Wat kunnen ambtsdragers bijdragen?

Het geloofsgesprek, ook tussen de generaties, vindt niet zo maar vanzelfsprekend plaats. Ambtsdragers kunnen in het initiatief voor dergelijke gesprekken een belangrijke rol spelen. Daarnaast zouden zij de ruimte voor jongeren in de gemeente kunnen vergroten. De zittende generatie heeft vaak onbewust de wens dat de jongeren zullen worden zoals zij zijn. Het boeiende van jonge mensen is juist dat zij anders zijn, anders denken en daardoor hun eigen bijdrage kunnen leveren. Binnen de kerk is eenheid een sterke norm. Deze norm zouden we kunnen omzetten in een houding waarin juist het verschil tussen mensen gewaardeerd wordt. Het verschil is namelijk de motor voor het leren van elkaar. Dit betreft ook de deelname aan kerkelijke activiteiten. De meeste jongeren zijn niet zo dol op kerkdiensten. Zij voelen zich niet thuis in de sfeer, de taal en de muziek. Ook hebben ze er moeite mee dat je in kerkdiensten aangesproken wordt alsof je allemaal hetzelfde denkt. Dat staat haaks op de ontwikkeling van hun persoon als uniek individu. Toch wordt het algemene oordeel over iemands kerkelijkheid vooral bepaald door het bezoek van de kerkdiensten. Een jongere die wel naar de catechisatie gaat, maar zelden in de kerk komt, is al gauw een randkerkelijke. Daar zou men toch wat anders over kunnen denken. Allerlei vormen van deelname aan kerk en geloof hebben hun eigen waarde. Het kan voor een jongere wel veel belangrijker zijn deel te nemen aan de catechisatie of een

gespreksgroep. De kerkdienst zou niet langer het enige criterium moeten zijn, waarop de mate van kerkelijke betrokkenheid beoordeeld wordt. Juist in de bijeenkomsten waar je ook zelf mag zeggen wat je denkt, liggen mooie kansen om het geloof te onderzoeken en door te gaan met geloven te leren.